

युगात्तामिकठारविद्ध (भूल) ६, 12, 2. कठारदेशैर्मशकैरुपद्रुतः (कठारदेश wohl adj. mit scharfem Biss, Stich) 5, 13, 3. scharf vom Winde: केमत्तसमये ऽतिकठारवातसंस्पर्शवेद्यमानकलेवरम् PAÑKAT. 93, 1. scharf, durchdringend (vom Geschrei des Esels): कठारमुन्नदसि 248, 17. Auf das Gemüth übertr. äusseren Einwirkungen widerstehend, hart, hartherzig: कठारकुट्टयो रामो ऽस्मि सर्वसहे वैदेही तु कथं भविष्यति SIB. D. 16, 7. व्रतायां स्नेहसद्भावं कठारायां सुमार्दवम् । नीरसायां रसं बालो बालिकायां विकल्पयत् ॥ PAÑKAT. IV, 62. — Vgl. कठिन.

कठाल adj. = कठार NILAK. zu AK. 3, 2, 25. ÇKDR.

कड्, कैडति sich freuen DHĀTUP. 9, 78. कैडति dass. 28, 86. verzehren VOP. काडयति Korn von den Hülzen befreien DHĀTUP. 32, 44. — Vgl. काण्ड.

कड् adj. 1) stumm, heiser H. c. 91. यथा कडा (KĀVA-Rec.: कला) अवदतो वाचा ÇAT. Br. 14, 9, 2, 8. — 2) dumm HALI. im ÇKDR. — Vgl. जड.

कडंकर P. 5, 1, 69. m. Spreu H. 1182, v. l. für कडंगर. — Zerlegt sich in कडम् (acc. von कड) + कर heiser machend (?).

कडंकारीय und कडंकार्य (von कडंकर) adj. der mit Spreu zu füttern ist P. 5, 1, 69. — Vgl. कडंगरीय.

कडङ्ग m. eine Art berauschendes Getränk UṆḌIK. im ÇKDR.

कडंगर m. = कडंकर AK. 2, 9, 22. H. 1182.

कडंगरीय adj. = कडंकारीय RAGH. 5, 9.

कडंज n. = कैलज UṆ. 3, 105. eine Art Gefäss UṆḌIK. im ÇKDR.

कडन्दिका f. = कलन्दिका H. 238, Sch.

कडम्ब 1) m. a) Spitze UṆ. 4, 83. — 2) Stängel einer Gemüsepflanze AK. 2, 9, 35. MED. b. 9. — 2) f. ई N. einer Gemüsepflanze, Convolvulus repens, ÇABDAR. im ÇKDR. — Vgl. कलम्ब.

कैडार UṆ. 3, 134. kann im comp. (Karmadhāraja) seinen Platz wechseln P. 2, 2, 38. कडारवैमिनि oder वैमिनिकडार, aber कडारपुरुषो ग्रामः Sch. 1) adj. lohfarben AK. 1, 1, 4, 25. H. 1397. an. 3, 530. MED. r. 131. Als m. Lohfarbe. — 2) m. Slave (दास) H. an. MED.

कडितुल m. Schwert ÇABDAR. im ÇKDR. ein krummer Säbel VJUTP. 141. — Vgl. कटीतल.

कडु, कैडुति hart sein DHĀTUP. 9, 65.

काण्, कैणाति klein werden (अणभाव; vgl. कण) NIR. 6, 30. einen Laut von sich geben, wehklagen (vgl. कणित) DHĀTUP. 13, 6. aor. अकणीत् und अकणीत् P. 7, 2, 7, Sch. caus. aor. अचीकणीत् und अचकणीत् VArtt. zu P. 7, 4, 3. VOP. 18, 3. — काण्, कैणाति (caus. कणयति) gehen DHĀTUP. 19, 32. — काण्, काणयति die Augen schliessen (vgl. काण) 33, 41.

कैण 1) m. Korn, Samenkorn NIR. 6, 30. AK. 3, 4, 12, 48. H. an. 2, 134. MED. n. 5. यो वा श्रूयै तण्डुलः कणः AV. 10, 9, 26. अश्वाः कणा गावस्तण्डुला मशकास्तुषीः (Korn im Untersch. von Kern) 11, 3, 5. KĀTJ. ÇR. 2, 4, 24. 3, 8, 7. 4, 3, 6. कणान्वा भल्लयेद्दं पिण्याकं वा सकृन्निशि । सुरापानापनुत्त्यर्थम् M. 11, 92 (vgl. JĀṬ. 3, 234). द्वादशार्कं कणान्नता (nom. abstr. von कणान्न dessen Nahrung Körner sind) 167. तिलातसोसर्पकणाः Suçr. 1, 371, 9. 2, 436, 15. तण्डुलकणान्विकीर्य Hit. 9, 14. 113, 7. Buig. P. 5, 9, 12. Dev. 1, 38. धान्यकणादान H. 865. Uebertragen vom (Staub-) Korn: रजःकणैः RAGH. 1, 85. VIKR. 26. von der (Schnee-) Flocke: तुहि-

नकणासार AMAR. 54. vom Tropfen: धानन्दाश्रुकणान्पिबति BHARTṚ. 3, 15. (पवनः) कणवाक्की मालिनीतरंगाणाम् ÇAK. 35. जलकण MEGH. 27. 46. 70. जलकणमय 91, v. l. रेतःकण Buig. P. 3, 31, 1. सुधाकण 4, 20, 25. अम्बुकणाः AK. 1, 1, 2, 13. vom (Feuer-) Funken: वाक्किण PAÑKAT. 93, 3. 6. तुषानलकण DHŪRTAS. 74, 2; vgl. अग्निकण. Schliesslich überh. ein Weniges, ein Bischen AK. 3, 2, 11. 3, 4, 13, 48. H. 1427. H. an. MED. तुषकण PRAB. 29, 13. द्विषणकण ÇANTIÇ. 1, 19. 3, 5. सुषकण 17. Auch कणा f.: कदलीफलमध्यस्थं कणामात्रमपवाकम् TITHĪDIT. im ÇKDR. — 2) f. कणा a) eine Art Fliege (vulg. कुमीरपिका) MED. Vgl. कणभ. — b) langer Pfeffer AK. 2, 4, 2, 15. TRIK. 3, 3, 124. HIR. 142. H. 421. H. an. MED. Suçr. 2, 418, 16. 433, 2. 499, 10. — c) Kümmel AK. 2, 9, 36. TRIK. H. 422. H. an. MED. — Vgl. शुकणा, कृस्तिकणा. — 3) f. कणी = कणिका BHAR. zu AK. ÇKDR. — Vgl. कना, कनिष्ठ, कनीयम्, कन्या, denen allen der Begriff des Kleinen zu Grunde liegt.

कणगुगुलु (कण + गु) m. N. einer Pflanze (गन्धराज, स्वर्णकर्पा, सुवर्णा, कनक, वंशपीत, सुरभि, पलंकण) RĀGAN. im ÇKDR.

कणजीर (कण + जीर) m. weisser Kümmel RĀGAN. im ÇKDR. कणजीरक n. feiner Kümmel RATNAM. und ÇABDAR. im ÇKDR.

कणय m. AK. 3, 6, 2, 20. eine Art Lanze: अयःकणयचक्राश्मभुशुण्डयुतवाक्चः MBH. 1, 8257. चापचक्रकणयकर्षणप्रासपट्टिशमुशलतोमरादिप्रकरणजालम् DAÇAK. 56, ult. लोकस्तम्भस्तु कणयः VAIÇ. bei Wilson in der N. zu d. a. St. Varr.: कणय H. c. 130 und DAÇAK. a. o. O. in der N. कनय MBH. 3, 810.

कणभ m. Stechfliege: मल्लिकाकणभजलायुका मुखसंदेशविषाः Suçr. 2, 258, 1. 289, 15. Auch कणभक 287, 19. — Vgl. कणा.

कणभक्त (कण + भक्त) m. ein Spottname Kaṇāda's COLEBR. Misc. Ess. I, 329. 400.

कणभक्तक (कण + भक्त) m. ein best. Vogel (भारि, श्यामचक्र, शैशिर) RĀGAN. im ÇKDR.

कणभुज् (कण + भुज्) m. = कणभक्त COLEBR. I, 329. 400. Verz. d. B. H. No. 664. 823. 849 (S. 239, Z. 5).

कणय s. कणय.

कणालाभ m. Strudel TRIK. 1, 2, 11. — Zerlegt sich lautlich in कण (Tropfen?) + लाभ.

कणशस् (von कण) adv. zu kleinen Theilen, minutatim: तदिदं कणशो विकीर्यते पवनैस्म KUMĀRAS. 4, 27. रत्नोत्पानुजमिषुभिरावृक्ष्य कणशः MAHĀVIR. 113, 18.

कणाटीन m. Bachstelze TRIK. 2, 5, 15.

कणाटीर und कणाटीरक m. dass. ÇABDAR. im ÇKDR.

कणाद् m. N. pr. eines alten Weisen, der als Gründer des Vaiçeshika-Systems angesehen wird. COLEBR. Misc. Ess. I, 227. fgg. 261. fgg. 388. fgg. WEBER, Lit. 218. fgg. MADHUS. in Ind. St. 1, 18. PRAB. 86, 10. = काश्यप TRIK. 2, 7, 21. ein Devārshi 16. Die Spottnamen कणभक्त und कलभुज् schliessen sich an die Etym. von कणाद् (कण Körnchen + अद् essend) an, COLEBR. Misc. Ess. I, 329. 400. — ŚĀRAS. zu AK. 2, 10, 8 führt कणाद् als Var. von कलाद् Goldschmidt an ÇKDR.

कणिक (von कण) 1) m. a) Korn: नभेरभूतस्वकणिकाद्वन्महोन्नम् Buig. P. 7, 9, 33. = कणा ŚĀRASVATA im ÇKDR. — b) Mehl von gedörrtem